

2015

FİLİPİNLER İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜ İTHALAT RAPORU

İçindekiler

ÜLKE PROFILI	2
COĞRAFI KONUM	2
NÜFUS VE İŞGÜCÜ YAPISI.....	2
DAHİL OLDUĞU ULUSLARARASI ANLAŞMALAR	2
DIŞ TİCARET	3
FİLİPİNLER İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜ İTHALATI	3
a- Isıtma Sistem Ve Elemanları Filipinler İthalatı.....	3
b- Soğutma Sistem ve Elemanları Filipinler İthalatı.....	4
c- Klima Sistem ve Elemanları Filipinler İthalatı	4
d- Havalandırma Sistem ve Elemanları Filipinler İthalatı.....	5
İTHALAT MEVZUATI	5
FİLİPİNLER'İN İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜNDE UYGULADIĞI GÜMRÜK VERGİSİ ORANLARI	6
DAĞITIM KANALLARI	7
İŞADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR.....	8
ÜLKEDE İŞ KURMA MEVZUATI (ŞİRKET KURULMASI)	8
VİZE İŞLEMLERİ	9
RESMİ TATİLLER VE ÇALIŞMA SAATLERİ	9
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	9

ÜLKE PROFILI

- **GSYİH (Milyon \$):** 272.018
- **KBGSYİH (\$)** 2.790
- **Büyüme Oranı (%)** 7.10%
- **Nüfus** 97.484.000
- **Yzlm (km²)** 300.179 (7107 Ada ve adacık)
- **Başkent** Manila
- **Konuşulan Diller** Filipince ve İngilizce
- **Para Birimi** 1 Dolar: 42,5 Filipinler Pesosu

COĞRAFI KONUM

Filipinler 880'inde yerleşim bulunan 7107 ada ve adacıktan oluşmaktadır. Ülkenin kuzeyde Manila'nın da bulunduğu Luzon, orta kesimde Visayas ve güneyinde Mindanao olmak üzere başlıca üç ada grubu bulunmaktadır.

17 Bölge, 79 il ve 1495 Belediye'den oluşmaktadır.

İklim tropikaldır. Sıcaklık 21-32 C arasında değişmektedir. Nemli (Haziran-Ekim) ve Kuru (Kasım-Mayıs) olmak üzere iki mevsim vardır.

NÜFUS VE İŞGÜCÜ YAPISI

2014 yılı itibariyle Filipinlerin nüfusu 97,4 milyondur. Ülkenin nüfusunun 2019 yılında 108,4 milyona ulaşacağı öngörülmektedir.

Nüfus, başkent Manila ve komşu bölgesi olan merkezi Luzon'da yoğunlaşmış olup, Mindanao, Negros ve diğer güney adalarında nüfus dağınık, seyrek yerleşiktir. Nüfusun % 44,4' kentlerde yaşamaktadır.

DAHİL OLDUĞU ULUSLARARASI ANLAŞMALAR

Filipinler'in Dünya Ticaret rgt yeliğinin yanı sıra, bölgesel ekonomik işbirliği yelikleri arasında, Güney Doğu Asya lkeleri Birliği (ASEAN), Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC) ve Japonya ile Ekonomik İşbirliği Anlaşması bulunmaktadır.

Filipinler ASEAN yesi olarak, ASEAN Serbest ticari alanı tesisi için yükümlülükleri doğrultusunda birlik yesi menşeli mallarda gümrük vergilerini ve tarife dış engelleri kaldırmaktadır. ASEAN lkeleri 2015 yılına kadar ASEAN Ekonomik Topluluğunu gerçekleştirmekte mutabakat sağlamışlardır. Bu doğrultuda, Filipinler Harmonize Tarife Cetvelindeki rnlerin % 99'unda gümrük vergilerini ASEAN lkeleri için sifıra indirmiştir.

Filipinler diğer taraftan, ASEAN'in Çin, G. Kore ve Avustralya-Yeni Zelanda ile yapmış olduğu serbest ticaret anlaşmalarında bu ülkeler menşeli mallar için öngörülen tercihli gümrük vergi oranlarını uygulamaktadır.

DIŞ TİCARET

Filipinler genel olarak dış ticaret ağı veren bir ¼lkedir. ¼lkenin sermaye malları, ara malları ve petrol¼ yurt dıŐından tedarik etmesi bu duruma neden olmaktadır. Bununla birlikte, 2002 yılından beri, ithalat ve ihracatı artış göstermektedir. Yurt dıŐında yaŐayan iŐçilerin gönderdikleri dövizlerin artması sonucunda tüketimin artması ve dünyada petrol fiyatlarının ve elektronik ihracat sektöründeki yabancı girdilere olan talebin artması sonucunda ithalat harcamaları artmıştır. Filipin mallarına olan yabancı talebi de devam etmektedir. Elektrik-elektronik sektöründe yapılan ihracat, ¼lkenin toplam ihracatının üçte-ikisini oluşturmaktadır. Bununla birlikte, bu ürünlere olan dış talep devamlılık arz etmemekte ve bu durumda ¼lkenin ihracatında dalgalanmalara yol açmaktadır.

Son yıllarda, mal ticaretindeki açık artmaktadır. Filipinler ithalatının önemli bir kısmını ara malları oluşturmaktadır.

Tablo 1: Filipinler'in Toplam İthalat ve İhracat Rakamları (Milyon \$)

AÇIKLAMA	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
İhracat	47,4	50,4	49,0	38,4	51,4	48,0	51,9	53,6	61,8
İthalat	54,0	57,9	60,4	45,8	58,2	63,7	65,3	65,1	67,7
Hacim	101,4	108,3	109,4	84,2	109,6	111,7	117,2	118,7	129,5
Denge	-6,6	-7,5	-11,4	-7,4	-6,8	-15,7	-13,4	-11,5	-5,9

Kaynak: ITC Trademap

FİLİPİNLER İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜ İTHALATI

a- Isıtma Sistem ve Elemanlarında Filipinler'in İthalatı

Tablo 2: İthalat yapılan ¼lkeler: Tayvan (%64), Çin (%18)

BİN \$

GTİP	AÇIKLAMA	2010 İTHALAT	2011 İTHALAT	2012 İTHALAT	2013 İTHALAT	2014 İTHALAT
'840290	Buhar kazanı aksam, parçaları	3.852	8.173	4.646	27.818	109.537
'840490	Buhar ve ısıtma kazanları için yardımcı cihazların aksam ve parçaları	2.859	16.451	13.460	35.390	28.613
'840420	Buhar güç üniteleri için kondansörler	180	482	94	16.635	23.322
'840410	Buhar kazanları için yardımcı cihazlar	3.202	4.594	4.397	39.053	16.055
'840390	Merkezi ısıtma kazanlarının aksam-parçaları	4.415	1.680	748	6.303	14.585
'841939	Diğer kurutucular	5.282	9.166	5.246	5.449	9.346
'841630	Mekanik kömür taşıyıcılar (mekanik ızgaralı, kül boşaltıcı vb..)	1.595	198	117	1.177	8.115
'841931	Tarım ürünleri için kurutucular	1.687	1.570	3.708	3.128	6.023
	Isıtma Sistem ve Elemanları TOPLAM	23.072	42.314	32.416	134.953	215.596

Kaynak: ITC Trademap

b- Soğutma Sistem ve Elemanlarında Filipinler'in İthalatı

Tablo 3: İthalat yapılan başlıca ülkeler: Çin (%33) ABD (%17) Tayland (%12) Hindistan (%5)

BİN \$

GTİP	AÇIKLAMA	2010 İTHALAT	2011 İTHALAT	2012 İTHALAT	2013 İTHALAT	2014 İTHALAT
'841869	Isı pompaları; diğer soğutucu-dondurucu tertibat olanlar	66.502	61.177	50.538	43.903	53.288
'841810	Birden fazla dış kapılı kombine soğutucu-dondurucular	25.053	26.336	30.722	30.609	41.207
'841990	Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazların aksam-parçaları	21.580	33.142	45.282	33.674	32.391
'841899	Soğutucu/dondurucu-ısı pompalarına ait aksam-parçalar	21.858	25.529	25.738	24.977	26.127
'271112	Propan (sıvılaştırılmış)	127.760	100.580	90.605	156.147	23.895
'841850	Vitrin, tezgah vb. tipi soğutucu-dondurucular	11.388	16.710	11.566	17.930	23.817
'841830	Sandık tipi (yatay) dondurucular-hacim=<800lt.	9.990	11.209	12.505	10.939	13.411
'841950	Isı değiştiriciler (eşanjörler)	14.024	14.986	19.580	18.495	11.728
'841989	Pastörize, kondanse etme vb. işler için cihaz, tertibat	9.198	12.932	10.672	15.121	9.528
'290110	Asiklik hidrokarbonlar-doymuş	3.611	973	1.775	3.462	3.475
'841891	Soğutucu/dondurucu cihazlara mahsus mobilyalar	2.491	4.961	2.675	2.302	2.791
'841861	Kondenseri ısı değiştiricisi fonksiyonu gören kompresörlü ünite	890	832	984	1.362	2.538
'841840	Dolap tipi (dikey) dondurucular-hacmi=<900lt.	1.632	2.372	932	1.321	1.913
'841960	Hava/diğer gazları sıvılaştırmaya mahsus makineler	294	220	1.839	146	861
	Sogutma Sistem ve Elemanları TOPLAM	316.271	311.959	305.413	360.388	246.970

Kaynak: ITC Trademap

c- Klima Sistem ve Elemanlarında Filipinler'in İthalatı

Tablo 4: İthalat yapılan başlıca ülkeler: Çin (%26), Tayland (%17) Malezya (%12) Japonya (%10)

BİN \$

GTİP	AÇIKLAMA	2010 İTHALAT	2011 İTHALAT	2012 İTHALAT	2013 İTHALAT	2014 İTHALAT
'841510	Pencere/duvar tipi klimalar (tek bir gövde halinde)	54.087	58.686	71.930	80.980	89.139
'841490	Hava, gaz pompası, kompresörü, vantilatör vb. aksamı, parçaları	31.112	41.558	45.035	51.081	34.951
'841430	Soğutma cihazlarında kullanılan kompresörler	27.733	29.759	25.157	28.129	33.971
'841590	Klima cihazlarının aksam-parçaları	21.695	20.667	28.372	24.644	24.693
'847960	Havayı nemlendiren soğutucular	4.189	3.193	2.889	3.481	3.843
'841520	Motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılan türden klimalar	717	933	1.368	1.972	2.013
	Klima Sistem ve Elemanları TOPLAM	139.533	154.796	174.751	190.287	188.610

Kaynak: ITC Trademap

d- Havalandırma Sistem ve Elemanlarında Filipinler'in İthalatı

Tablo: 5 İthalat yapılan başlıca ülkeler: Çin (%21), Japonya (%18) Tayland (%9)

BİN \$

GTİP	AÇIKLAMA	2010 İTHALAT	2011 İTHALAT	2012 İTHALAT	2013 İTHALAT	2014 İTHALAT
'830710	Demir/çelikten eğilip bükülebilir borular	199	648	1.921	1.613	1.590
'830790	Diğer adi metallerden eğilip bükülebilir borular	457	775	888	1.231	1.219
'841451	Vantilatörler-aspiratörler-güç=<125w, elektrik motorlu	6.433	7.330	9.136	8.600	11.248
'841459	Diğer vantilatörler-aspiratörler	5.839	7.529	9.307	14.164	25.221
'841460	Aspiratörlü davlumbazlar; en büyük yatay kenarı <= 120 cm.	1.343	2.162	2.715	3.964	4.541
'841480	Diğer amaçlar için kullanılan kompresör, vantilatör, aspiratör	18.020	21.630	25.056	26.731	26.974
'841490	Hava, gaz pompası, kompresörü, vantilatör vb. aksamı, parçaları	31.112	41.558	45.035	51.081	34.951
'841581	Bir soğutucu ünite ve soğutma/ısıtma çevrimli klimalar	3.076	5.963	6.970	11.247	9.075
'841582	Soğutma tertibatı bulunan diğer klima cihazları	3.753	5.315	8.064	10.344	20.160
'841583	Soğutma tertibatı bulunmayan diğer klima cihazları	2.914	4.407	6.442	9.874	7.279
'842139	Diğer motorlar için hava filtreleri	7.910	8.411	7.350	9.487	7.034
'842199	Filtre, arıtma cihazlarının aksam, parçaları	31.039	37.533	33.930	35.287	33.153
'851629	Herhangi bir mahalli ısıtan diğer elektrikli cihazlar	712	672	1.465	402	821
	Havalandırma Sistem ve Elemanları TOPLAM	112.807	143.933	158.279	184.025	183.266

Kaynak: ITC Trademap

İTHALAT MEVZUATI

Genel kural olarak Filipinler'e her türlü ürünün ithalatı serbesttir. Ancak kamu sağlığı ve güvenliği, ulusal güvenlik, uluslararası yükümlülükler, yerel sanayinin gelişimi nedenleri ile bazı ürünlerin ithalatına düzenleme ya da yasaklama getirilmiştir. Filipinler'de ithalat üç başlıkta sınıflandırılmıştır;

İthalatı Serbest Ürünler: Bu ürünlerin ithalatında önceden herhangi bir kamu kuruluşundan alınması gereken izin belgesine ihtiyaç bulunmamaktadır.

İthalatı Düzenlenmiş Ürünler: Bu ürünlerin ithalatında ilgili kamu kuruluşlarından alınması gereken izinlere ihtiyaç vardır.

İthalatı yasaklanmış ürünler: Bu ürünlerin ithalatı yasalarla yasaklanmıştır.

İthal edilmesi öngörülen ürünün yukarıda yer alan hangi sınıfa girdiğinin belirlenmesi amacıyla Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Müdürlüğü'ne, Filipinler Merkez Bankası veya yetkili bir temsilci bankaya başvurulabilir.

Filipinler'e yapılacak ithalatta aranan belgeler aşağıda yer almaktadır

Ticari Fatura – Tercihli bir gümrük vergisinden yararlanılmak talebi yok ise, herhangi özel bir forma ihtiyaç bulunmamaktadır. İhracatçı firmanın antetli kağıdının firma yetkilisi tarafından imzalanmış olması ve ürün, miktar, CIF değeri, menşe ülkesi ve geminin ismi gibi temel bilgiler yeterlidir.

Pro-forma Fatura – Gerekli olmamakla birlikte ithalatçı tarafından talep edilebilir.

Çeki listesi – Listedeki bilgiler diğer belgelerle uyumlu olmalıdır.

Menşe sertifikası – Özel bir menşe formuna ihtiyaç duyulmamakla birlikte, ASEAN menşeli ürünlerin ithalatında tercihli gümrük vergilerinden yararlanabilmek için özel bir forma ihtiyaç vardır.

Sigorta belgesi- Bu temel belgelerin yanısıra ürünün cinsine göre ithalatçı banka ya da akreditife göre başka belgelere de ihtiyaç olabilir.

FİLİPİNLER'İN İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜNDE UYGULADIĞI GÜMRÜK VERGİSİ ORANLARI

GTİP	Ürün Tanımı	Vergi Oranı
'271112	Propan (sıvılaştırılmış)	0%
'290110	Asiklik hidrokarbonlar-doymuş	1%
'830710	Demir/çelikten eğilip bükülebilen borular	3%
'830790	Diğer adi metallerden eğilip bükülebilen borular	3%
'840290	Buhar kazanı aksam, parçaları	%3-%5
'840390	Merkezi ısıtma kazanlarının aksam-parçaları	%3-%5
'840410	Buhar kazanları için yardımcı cihazlar	3%
'840420	Buhar güç üniteleri için kondansörler	5%
'840490	Buhar ve ısıtma kazanları için yardımcı cihazların aksam ve parçaları	%3-%5
'841430	Soğutma cihazlarında kullanılan kompresörler	5%
'841451	Vantilatörler-aspiratörler-güç=<125w, elektrik motorlu	7%
'841459	Diğer vantilatörler-aspiratörler	7%
'841460	Aspiratörlü davlumbazlar; en büyük yatay kenarı <= 120 cm.	%1-%7
'841480	Diğer amaçlar için kullanılan kompresör, vantilatör, aspiratör	1%
'841490	Hava, gaz pompası, kompresörü, vantilatör vb. aksamı, parçaları	%3-%5
'841510	Pencere/duvar tipi klimalar (tek bir gövde halinde)	10%
'841520	Motorlu taşıtlarda şahıslar için kullanılan türden klimalar	10%
'841581	Bir soğutucu ünite ve soğutma/ısıtma çevrimli klimalar	15%
'841582	Soğutma tertibatı bulunan diğer klima cihazları	15%
'841583	Soğutma tertibatı bulunmayan diğer klima cihazları	15%
'841590	Klima cihazlarının aksam-parçaları	10%
'841630	Mekanik kömür taşıyıcılar (mekanik ızgaralı, kül boşaltıcı vb..)	1%
'841810	Birden fazla dış kapılı kombine soğutucu-dondurucular	%3-%10
'841830	Sandık tipi (yatay) dondurucular-hacim=<800lt.	5%
'841840	Dolap tipi (dikey) dondurucular-hacmi=<900lt.	10%
'841850	Vitrin, tezgah vb. tipi soğutucu-dondurucular	5%

'841861	Kondenserleri ısı değiştiricisi fonksiyonu gören kompresörlü nite	5%
'841869	Isı pompaları; diğer soğutucu-dondurucu tertibat olanlar	%1-%10
'841891	Soğutucu/dondurucu cihazlara mahsus mobilyalar	5%
'841899	Soğutucu/dondurucu-ısı pompalarına ait aksam-parçalar	%1-%5
'841931	Tarım rnleri için kurutucular	1%
'841939	Diğer kurutucular	1%
'841950	Isı değiştiriciler (eşanjörler)	1%
'841960	Hava/diğer gazları sıvılaştırmaya mahsus makineler	1%
'841989	Pastörize, kondanse etme vb. işler için cihaz, tertibat	1%
'841990	Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazların aksam-parçaları	1%
'842139	Diğer motorlar için hava filtreleri	1%
'842199	Filtre, arıtma cihazlarının aksam, parçaları	1%
'847960	Havayı nemlendiren soğutucular	3%
'851629	Herhangi bir mahalli ısıtan diğer elektrikli cihazlar	5%

Kaynak: <http://madb.europa.eu/>

DAğITIM KANALLARI

Dağitim ve satış kanalları sektöre bağlı olarak değişmektedir. Stoklama yapan distribütörler tüketim mallarını ithal etmekte ve bunu perakendeciye satmaktadır. Sermaye malları ise nihai tüketiciye satılmadan acente veya distribütör tarafından ithal edilmektedir. Yerel firmaların kullanılması ihracatçının piyasaya girişini kolaylaştırmaktadır. Yerel acenteler ihale sürecini ve fırsatlarını daha kolay izlemektedir.

Ülkede iki tip ithalatçı vardır. Stoklama yapan distribütörler, yabancı tedarikçi ile kontrat bazında belirli bir miktar için anlaşma yapmakta ve bunu gerçekleştirmektedir. Diğer tip ithalatçılar aracı olarak nihai tüketici ve yabancı arasında faaliyet göstermekte ve yüksek fiyatlı malları stoklama mecburiyetinde kalmamaktadırlar. Genellikle, aracı ithalatçıya mal sipariş eden alıcı mal bedelinin finansmanını da sağlamaktadır.

Müşteri yabancı ithalatçıdan aldığı mallar için akreditif açmaktadır. Lokal acente ise bu işlemden komisyon almaktadır. Acenteler satış sonrası hizmet desteği vermektedir. Garanti süresince satış desteğinin verilmesi marka imajı ve tüketici tatmini açısından önemlidir.

Manila bir çok ithalatçı ve distribütörün yer aldığı bir merkezdir. Manila'daki "Makati City" iş merkezi olarak bilinmektedir. Bu merkezde çok uluslu firma merkezleri, ticari banka merkez şubeleri ve prestijli alışveriş merkezleri bulunmaktadır.

Manila dışındaki merkezler Cebu City, Iloilo, Davao ve Zamboanga'dır. Yerel acente ile çalışmak önemli olup, bu konuda yabancı firmanın yerel acente ile yakın çalışması önem arz etmektedir.

Filipinler marka algılaması yüksek bir piyasadır. Bu yüzden tüketici mallarının satışında reklam önemlidir. Çoğu reklam ajansının yurtdışındaki reklam şirketleri ile bağlantısı vardır.

İŞADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Ticari anlaşmalarda yüz yüze yapılan görüşmeler çok önemlidir. Görüşmeler nezaket çerçevesinde, sakın, doğrudan teklifi reddetmemek şeklinde gerçekleştirilir. Evet cevabı her zaman müsbet olarak algılanmamalıdır.

Kamu kurumları ile yapılan görüşmelerde, kişilere hitap ederken resmi ünvanlarının belirtilmesi uygun olacaktır.

Tarafların birbirlerine kartvizit vermeleri standart bir uygulama olmakla birlikte, kartvizit takdimi diğer Asya ülkelerine göre daha gayri resmi bir nitelik arz eder.

Toplantıların muhtelif sebeplerle zamanında başlamaması ve son dakika değişiklikleri normal kabul edilir. Ancak gecikmelerin bildirilmesi yaygındır. İngilizce resmi iş dilidir.

Ülkenin ağırlıklı olarak Katolik bir ülke olduğu ve dini tatiller randevu ve görüşmelerde dikkate alınmalıdır. Toplantıların bu tarihler öncesinde gerçekleştirilmesi uygun olacaktır.

Kamu kurumları ve özel firmalar Pazartesi- Cuma günleri arası saat 8.00 - 17.00 veya 9.00 - 18.00 saatleri arasında faaliyet göstermektedir.

Karayolu ile ulaşımda yetersiz yol yapısı ve trafik sıkışıklığı nedeniyle mesafeler daha uzun sürede alınmaktadır. Ülkede 80 civarında havaalanı olmakla birlikte birkaç tanesi uluslararası standartları karşılamaktadır. Ülkenin milli havayolu Filipin Havayolları (Philippine Airlines) olup, dış ve iç hatlarda faaliyettedir.

Deniz yolları insanlar ve malların naklinde en önemli taşıma yoludur. Ancak, yolculuk uzun zaman almakta ve havayollarına göre dezavantajlı bir konumdadır.

Ülkede modern hastane ve tıbbi imkanlar mevcuttur. Aşırı nüfus ve yeterli olmayan altyapı nedeniyle genel sağlık koşulları ve hijyen gelişmiş ülkelere göre daha düşük seviyededir.

ÜLKEDE İŞ KURMA MEVZUATI (ŞİRKET KURULMASI)

Mevcut yasalara göre, yabancılar ortaklık, şube ve temsilcilik ofisleri kurabilmektedir.

Yasa Filipinli ortakların beşten az olmamasını ve ortakların çoğunun Filipinlerde yerleşik olmasını öngörmektedir. Ortaklığın mali personeli için yine Filipinlerde sürekli ikamet istenmektedir. Anonim şirket veya adi şirket kurmak için Filipinler Menkul Değerler ve Takas Komisyonuna (Philippine Securities and Exchange Commission) müracaatın yanı sıra, anılan Komisyonca onaylanan ticari unvan tescil ettirilmelidir. Yabancılar için Göçmen Ofisinden alınan düzenli ikamet belgesi ve Filipin bankalarınca tevsik edilen yabancı sermaye miktarı da bildirilmelidir.

Şube kurulmasında söz konusu müracaat formunun yanı sıra, tescil edilen unvan, Filipinlerde şube açılması yönünde merkez firma yönetim kurulu kararı, Filipinli bankalarca düzenlenen yabancı sermaye onayı, ana şirketin son yıllık raporu, yerel acentenin bildirilmesi gerekmektedir.

VİZE İŞLEMLERİ

Filipinler'e iş veya ticaret amacıyla gelen Türk vatandaşlarından kalış süreleri 21 günü geçmemek kaydıyla vize talep edilmemektedir. Bu süreden fazla kalınacak ise vize alınması gerekmektedir. 21 günden daha az zaman için gelmiş olup, daha uzun kalmak isteyen vatandaşlarımızın Filipin Göçmen Bürosuna başvurarak bu süreyi uzatmaları mümkündür.

RESMİ TATİLLER VE ÇALIŞMA SAATLERİ

Resmi Tatil Günleri

- 1 Ocak : Yeni Yıl
- 22 Subat : EDSA Devrim Günü
- 1 Nisan :Paskalya'dan önceki Perşembe
- 2 Nisan :Paskalya'dan önceki cuma
- 9 Nisan :Milli Bayram
- 3 Mayıs : İşçi Bayramı
- 14 Haziran: Bağımsızlık Günü
- 30 Ağustos:Ulusal Kahramanlar Günü
- 1 Kasım :Azizler Günü
- 29 Kasım :Bonifacio Günü
- 25 Aralık : Noel Günü
- 27 Aralık :Rizal Günü
- 31 Aralık :Yılın son günü

Kamu kurumları ve özel firmalar Pazartesi- Cuma günleri arası saat 8.00-17.00 veya 9.00-18.00 saatleri arasında faaliyet göstermektedir.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Dışişleri Bakanlığı Ülke Raporu
- Manila Ticaret Müşavirliği Ülke Raporu
- Trademap.org.
- <http://madb.europa.eu/>